

A GAZDA KÉT FELESÉGE

Volt egyszer egy gazdag ember, Hákor, aki Hebronban élt, Kánaán földjén, ahol betegség sújtotta a férfiakat és nőket. A környékbeliek szótlán, kemény-szívű embernek ismerték. Sok kecskéje és juha volt, és két feleségre tellett; az egyik egy dolgos egyiptomi fiatalasszony volt, aki, mert nem látott, nem kellett senkinek. Hákor elvette feleségül, munkáért cserébe szállást és élelmet adott neki. Ezt a fiatalasszonyt Achának hívták. A másik feleséget sok évvel később váltotta meg a lány apjától, mert igen tetszett neki. Ez a második feleség még fiatal volt, természetére vad és szertelen, mint a gazella, aki mindig elnyargal üldözője elől. Ezt a fiatalabbikat Szemillának hívták.

Amikor Szemilla elkóborolt hazulról, Hákor kiállt az udvarra, és úgy tett, mint aki a kecskéit számolja. Ez így folytatódott nap nap után, és Hákor gyanakodni kezdett. Vajon mit csinálhat Szemilla? Bűnt követ-e el? A házimunka ilyenkor kétszeresen hárult Achára, aki szó nélkül hordta a két emberre való vizet, vágta a fát, fejte a juhokat és kecskéket, főzött hármuknak. Acha és Hákor azonban soha nem beszélgettek, úgy voltak egymással, mint két kő. Ha ketten a házban találták magukat, Acha titokban szeretett urát leste. Egyszer aztán megszólalt. „Búslakodsz-e, drága uram?” „Számolatlan kecském és juhóm van. Gazdagabb vagyok, mint a környékbeliek. Van egy dolgos és egy szemrevaló feleségem. Fedél van a fejem fölött, élelem az asztalomon. Ugyan miért búslakodnék?” „Azért uram, mert magányos vagy.” Hákor meglepődött a felesége beszédén. Haragra gerjedt, és azt mondta, hogy a lelki nyavalyák olyanok, mint az ékszerek; csak nők hordják, és nem valók semmire. Ő pénzt adott a feleségéért, azt csinál vele, amit akar. Többet aztán megint nem beszéltek.

Amikor hazaért Szemilla, Hákor így szólt: „Merre jártál, csillagom? Még az égen is kerestelek.” „Semerre, uram, csak a közelben sétáltam, számoltam a füveket.” „A következő napokon ne menj el itthonról.” „Nem tehetem, uram. A füvek könyörögnek, hogy megszámláljam őket, mindegyiket, újra és újra. Ha az uram kikötöz a kútkávéhoz, karóba húz vagy megkorbácsol, ez akkor sem lesz másképp.”

Így teltek a napok, Achának sajgott a keze és a háta a sok munkától, Hákor egyre szótlanabb, egyre keserűbb lett Szemilla elmaradásai miatt, mígnem aztán megérkezett Zikhavón forró szele, és hosszú hetekig nem lehetett meglenni a házon kívül, mert homokot fújt az ember szemébe, szájába és fülébe. Az állatok összebújtak a karámban, a vályút le kellett fedni, hogy ne váljon sárrá az ivóvíz.

Achának jó hallása volt, de Szemilla úgy osont ki a házból, hogy az még az ő fülének sem csapott zajt. Elhatározta hát, hogy cselhez folyamodik, és egy botot támaszt az ajtó elé. Amikor Szemilla hajnalban kisorsrant, a bot feldőlt, Acha ezt meghallotta, és a fiatalasszony nyomába eredt. Nem lehetett azonban a másik lépteit követni, mert a Zikhavón hangosan süvített, és elmosta a halk suhogást. Szemilla azonban rájött Acha cselére, a háta mögött termett, és megtépte a haját. „Mit akarsz tőlem, aki senkinek sem kellesz?” „Kitudni az igazságot, merre jársz nap nap után.” „Nincs neked ahhoz semmi közöd.” „Hogyne volna. Én végzem a te munkádat is, a férjem pedig belebetegszik a szomorúságba.” Szemilla felkacagott ezen, és azt mondta: „Tudd meg, húgom, férfiak házában járok.” „El fogom mondani az urunknak, aki majd megbüntet.” „Mondd csak el. A férjünk nem fog neked hinni, azt gondolja majd, hogy féltékenységed miatt vádolsz csalfasággal. Én pedig majd megígérem neki, hogy ha elkerget téged a háztól, elvégzem a te munkádat is, és többé nem megyek füveket számlálni.” „Hazudni fogsz.” „De a férjem akkor is teljesíteni fogja az óhajomat. Te meghalsz a pusztában, én pedig majd egy reggel megölöm az uramat, így minden vagyona rám száll, és bármelyik férfinak elhódíthatom a szívét.” „Meggöveznek majd, mint az ördögöt.” „Nem fognak, mert akkor nem lehetek majd az övék.” „Nem ismered te a férfiak szívét. Gyűlölik magukat a saját bűneikért, és ha tehetik, rövid úton megszabadulnak tőle.” „Jobban ismerem a férfiak szívét, mint te, aki még egyet sem láttál közelről.”

Acha akkor kiszabadult Szemilla szorításából, és visszamenekült a házba. „Merre jártál?”, kérdezte Hákor a feleségét. „Csak odakint, a füveket számoltam.” „Hát te is? És ilyen itéletidőben? Mi van azokban a füvekben? Hiszen nem is látod őket.” „Nekem nem kell látnom őket, drága férjem.” „Hát Szemillát nem találtad-e?” „Nem, drága férjem, én őt nem találtam, de hallottam hírét, hogy idegen férfiak házában tölti kedvét.”

Hákor gyanakvó lett. Háza ajtaját eltorlaszolta, hogy azon se ki, se be nem lehetett járni, Szemilla reggel mégis eltűnt. Akkor aztán Acha így szólt az urához. „Látom rajtad, drága férjem, hogy bánatos vagy, mert Szemilla csalfa és hálátlan.” „Ne beszélj nekem bölcsességeket, asszony!” „Pedig így

van, uram, akárhogy torkolsz le, megesz a mélakór. Hidd el nekem, ebbe könnyen bele lehet halni a te korodban, de én tudok egy nagyszerű ellen-átkot erre a kórságra.” „A szerelemről beszélsz?” „Arról, uram.” „Na és mi lenne az?” „Soha nem akartál utódot, drága uram?” Hákor elgondolkodott. „Azt hiszem, ahogy öregszem, elkezdtem vágyani rá.” „Akkor bújj hát velem ágyba, és vedd belém a magod.” „Nem beléd akarom vetni, átkozott néember, hanem Szemillába.” „Ő nincs itthon.” „Haza fog jönni, és teljesíti asszonyi kötelességét. Vedd meg az ágyunkat!” Acha megvetette az ura ágyát.

Este Szemilla fáradtan és elcsüggedve tért haza. Hákor azt mondta neki, „Feküdj be az ágyba, asszony, és tárd fel az öledet, mert beléd vetem a magomat.” „Bár lehetne, uram, de erősen vérzek, nem tudod a magodat belém vetni.” „Én nem vérzek, drága férjem, kész vagyok arra, hogy megterméke-nyíts.” „Te fejezd be a vacsora elkészítését, másra ne legyen gondod.” Hákor újra Szemillához fordult. „Hogy jutottál ki a házból, amikor eltorlaszoltam az ajtót?” „Jaj, ne faggass, uram, dolgom van nekem odakint, nem tartóztat-hatsz.” Hákor az asztalra csapott dühében. „A feleségem vagy, azt teszed, amit parancsolok neked.” A gazda egy kemény spárgával az ágy lábához közölte felesége karját, és lefeküdt aludni.

Hajnalban, amikor Acha megébredt, Szemilla már nem volt a házban. Acha odafeküdt Hákor mellé, aki félig álmában, félig már ébren átölelte feleségét, és megcsókolta a nyakát. Nemsokára a gazda felébredt, és amikor meglátta, hogy nem az a felesége fekszik mellette, akit álmában látott, akkorát taszított rajta, hogy Acha kiesett az ágyból. „Hol van Szemilla? Te oldottad meg a kötelét?” „Hiszen én aludtam, drága uram.”

Egy hét múltával, míg Acha vacsorához terített, Hákor megsimogatta fiatalabbik feleségének a nyakát. „Ma este beléd vetem magomat.” „Jaj, ma nem lehet, drága uram, mert nyavalyám van.” „Ugyan miféle nyavalyád?” „Női dolog, kedves férjem, nem való a vacsorához!” Acha azt mondta, „ne-kem nincs nyavalyám, drága férjem, engem teherbe tudsz ejteni, és érzem, egészséges fiúgyermeket szülök majd neked.” Hákor ezen elgondolkozott, aztán úgy rendelkezett, hogy térjenek alvásra.

Zikhavón homokos szele csak fúj, mintha soha nem akarna a végére jut-ni. A gazda nem értette, mit csinálhat a felesége a házon kívül, amikor oda-kint minden perc gyötrelme. Acha, mintha csak meghallotta volna a férje gondolatait, azt mondta neki: „Szemilla más férfiakhhoz jár, ezt te is tudod, drága férjem. Ez nem lesz másképp, amíg valami tragédia nem történik.”

Amikor a szél enyhült, Acha kiment a karám mögé gödröt ásni. Aznap Szemilla nem tért haza, Hákor pedig sóhajtozva, lelkében súlyos terhekkel

tért a fekhelyére. Acha megvárta, míg a férje elalszik, aztán levetkőzött, magára vette Szemilla hálótunikáját, és haját úgy csavarta a fejére, ahogy esténként Szemilla szokta, majd bebújt a férje mellé, és ölét a férfi öléhez szorította. Hákor viszonzta az asszonyi közeledést, felesége nyakába csókolt, majd elvetette benne magját, és tovább aludt. Ezután Acha kiosont a házból, és fogott egy kötelet. Az egyik végét a gödör közelében álló fához erősítette, a másikat leengedte a gödörbe, majd visszasietett a házba, és alvást színlelt.

Reggel Hákor derűvel ébredt. Látta azt is, hogy Szemilla édesen alszik mellette az ágyban, nem tűnt el hajnalban, ahogy máskor szokott. Gyöngéd szavakkal ébresztgette, meleg tejet adott neki, és friss lepényt. Acha boldog volt, de boldogságát leplezte. Csak Szemilla tűnt zavartnak, amikor kinézett az udvarra, mert aznap már nem tudott a házból kiosonni.

Sok idő telt el, és Achán meglátszott a terhesség. Hákor megharagudott, és így szólt: „Cselt vetettél ellenem, és bebújtál az ágyamba Szemilla helyett.” „Ne bánd, uram”, válaszolta Acha, „hiszen kedved telt bennem”. Az asszony ezután fiút szült, akit Zalézebnek hívtak. Játékra fogékony, kedves fiú vált belőle, karja erős volt, tekintete értelmes.

Szemilla sok időt töltött otthon, hogy játsszon a gyerekkel, de ez Achának nem tetszett. Azt mondta neki: „Ha gyereket akarsz, tégy kötelességed szerint.” Zalézeb azonban egyre több időt töltött Szemillával, mintha az volna tulajdon anyja. A fiatalasszony megszelídült a fiú mellett, tanítgatta, meséket adott elő neki, majd amikor Zalézeb nagyobb lett, hajnalonta együtt mentek el füveket számolni.

Egy este, amikor hidegebbre fordult az idő, és Hákor a városban volt, hogy eladja juhái egy részét, Szemilla pedig még nem ért haza, Zalézeb segített az anyjának tüzet rakni. A fiú így szólt: „Miért vagy ellenséges Szemillával, anyám?” „Azért, mert ellopott tőlem, fiam.” „Nem lopott el. Szemilla kedves és jóra való. Ugyanúgy szeretem, mint téged. A kedvemért miért nem tudod szeretni te is?” Acha a fiú mögé lépett, és erővel betaszította a tűzbe, hogy az lángra gyúlt, és meghalt.

Amikor Szemilla hazaért, megkérdezte Achát, hogy hol van Zalézeb. „Azt hittem, veled van”, mondta az asszony. „Hát nem vigyáztál rá?” „Velem nem volt. Egész nap nem láttam.” Másnap a fiú még mindig nem volt sehol, úgyhogy Szemilla a bánattól egészen eszét veszítette. Harmadnapon aztán hazaért Hákor is az állatai nélkül. Azt mondta, a hazaúton rablók támadtak rá, és elvették az összes sékelt, amit az állatokért kapott. Szegény lett, így hát nem tud két feleséget eltartani, az egyiküknek mennie kell. Azt

mondta, hogy bár Szemillát szerette jobban, soha nem vette hasznát, mert nem dolgozott, és nem csinált neki gyereket, míg Acha hasznos a háznál, és termékeny. Szül majd neki másik fiút.

Acha színlelte a szomorúságát, ám titokban örült, hogy megszabadult vetélytársától. Méhe viszont bezárult, többé már nem tudott gyereket szülni. Hákor ezután sem szerette jobban az első feleségét, komoran, csöndben és szegénységben éltek, mígnem egy napon beteg lett, és ápolni kellett. A betegség olyan volt, mint a közeli településeken élőké. Acha nem tudta, mit tegyen, ezért hát bement a városba segítségért. Ott ezt mondták neki: „Egyetlen ember volt csak, aki gyógyítani tudta a betegséget a vidéken, egy névtelen fiatalasszony, aki minden reggel gyógyfüveket szedett a mezőn, majd behozta a városba, hogy a betegeket meggyógyítsa, de egy ideje már nem látta senki.” Úgy hírlík, mondták Achának, hogy miután elvesztette a gyermekét, bánatában leugrott a szikláról.

Hákort napokon belül elvitte a láz, úgyhogy Acha végre egyedül maradt. Hamarosan híre ment, hogy él a vidéken egy vak asszony, aki körül nem marad meg ember, úgyhogy nagy ívben elkerülték, mint a beteget, ő pedig nem járt ki a házból, mert nem volt ott dolga.